

PRAKTYKI LEKARSKIE W 2012 R.

I. PRZEPISY REGULUJĄCE DZIAŁENIE PRAKTYK LEKARSKICH DO 1 LIPCA 2011 R. I OBECNIE

A) DO 1 LIPCA 2011

- ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry art. 49-56
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 marca 2000 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, urządzenia i sprzęt medyczny, służące wykonywaniu indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej i grupowej praktyki lekarskiej. warunkach pomieszczeń i urządzeń (sporne)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie opłaty za wpis do rejestru indywidualnych praktyk lekarskich, indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich lub grupowych praktyk lekarskich

B) OD 1 LIPCA 2011 R.

- ustawa o działalności leczniczej (najważniejszy akt prawny od lica 2011 r.)
- ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry (częściowo – art. 50a, art. 52b i art. 53)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 marca 2000 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, urządzenia i sprzęt medyczny, służące wykonywaniu indywidualnej praktyki lekarskiej, indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej i grupowej praktyki lekarskiej. warunkach pomieszczeń i urządzeń - obowiązuje nie dłużej niż do 30 czerwca 2012 r.
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotu wykonującego działalność leczniczą (weszło w życie 1 stycznia 2012 r.)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 września 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych objętych wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach dokonywania wpisów, zmian w rejestrze oraz wykreśleń z tego rejestru

II. STAN DO 1 LIPCA 2011 R.

1) Rodzaje praktyk do 1 lipca 2011 r.

- a) indywidualna praktyka lekarska (zwana potocznie ogólnolekarską)
- b) indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska
- c) indywidualna praktyka wyłącznie w miejscu wezwania (zwana potocznie wyjazdową)
- d) indywidualna specjalistyczna praktyka wyłącznie w miejscu wezwania
- e) grupowa praktyka lekarska (bez wyróżnienia praktyki specjalistycznej i ogólnolekarskiej) – grupowa praktykę można było prowadzić tylko w formie spółki cywilnej albo spółki partnerskiej

Prowadzenie praktyki lekarskiej było działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

2. Miejsce rejestracji

Lekarz mógł zarejestrować praktykę lekarską w izbie lekarskiej właściwej ze względu na miejsce wykonywania praktyki. Rejestracja praktyki musiała być poprzedzona zgłoszeniem się lekarza do ewidencji działalności gospodarczej w miejscowości jego zamieszkania (a nie miejscowości gdzie praktyka miała być wykonywana).

Lekarz, który nie był członkiem izby lekarskiej, na terenie której chciał zarejestrować praktykę lekarską mógł uzyskać wpis tylko w uzasadnionych przypadkach (art. 50B ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry – uchylony i nie ma odpowiednik w nowej ustawie).

3. Dane , które były wymagane przy rejestracji praktyki

Zgłaszając w izbie lekarskiej wniosek o rejestrację praktyki lekarz był zobowiązany złożyć:

- dane o przebiegu pracy zawodowej w ciągu ostatnich 5 lat (dziwne bo praktykę mógł zakładać lekarz, tuż po stażu podyplomowym).
- dokument potwierdzający prawo lekarza do korzystania z pomieszczenia, w którym ma być wykonywana praktyka lekarska

- dokumenty potwierdzające prawo lekarza do korzystania z pomieszczenia i środków łączności, w którym będą przyjmowane wezwania, będzie przechowywana dokumentacja medyczna, sprzęt medyczny, w przypadku gdy lekarz ma zamiar wykonywać indywidualną praktykę wyłącznie w miejscu wezwania;
- opinię o spełnieniu warunków umożliwiających udzielanie w danym pomieszczeniu określonych świadczeń zdrowotnych wydaną odpowiednio przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego
- umowę z podmiotem świadczącym usługi w zakresie sterylizacji, w przypadku gdy pomieszczenie nie jest wyposażone w sprzęt do sterylizacji, a lekarz ma zamiar udzielać świadczeń zdrowotnych przy użyciu narzędzi i sprzętu medycznego wymagającego sterylizacji;
- zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej.

Dokument potwierdzający zawarcie ubezpieczenia OC nie był wymagany przy rejestracji praktyki.

Izba Lekarska była zobowiązana dokonać sprawdzenia danych objętych zgłoszeniem między innymi poprzez wysłanie zespołu wizytującego.

4. Opłaty za wpis do rejestru praktyk lekarskich

350 złotych za praktykę ogólnolekarską (w tym praktykę w miejscu wezwania)

450 zł za praktykę specjalistyczną (w tym praktykę w miejscu wezwania)

200 zł za każdego współnika praktyki grupowe wpisywanej do rejestru

200 zł – za zmianę wpisu w zakresie oznaczenia miejsca wykonywania praktyki (pozostałe zmiany bez opłaty np. zmiana nazwiska).

5. Zakaz reklamy

Uchylony z dniem 1 lipca 2011 r. art. 56 ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry stanowił, że lekarz prowadzący praktykę lekarską może podawać do publicznej wiadomości informacje o udzielanych świadczeniach. Treść i forma tych informacji nie mogą nosić cech reklamy. Przepis ten upoważniał Naczelną Radę Lekarską do ustalenia zasad podawania do publicznej wiadomości informacji dotyczących udzielanych świadczeń.

Naczelna Rada Lekarska korzystając z upoważnienia ustawowego w uchwale nr 18/98/III z dnia 25 kwietnia 1998 r. uregulowała zasady podawania przez praktyki lekarskie do publicznej wiadomości informacji o udzielanych świadczeniach. Uchwała Naczelnej Rady Lekarskiej w § 3 ust. 5 upoważniła okręgowe rady lekarskie do ustalenia wzoru tablicy informacyjnej. Na podstawie tego upoważnienia Okręgowa Rada Lekarska w Katowicach wydała uchwałę nr 8/99 z dnia 3 lutego 1999 r. określającą wzór tablicy oraz zalecenia co do pieczętki stosowanej przez lekarzy prowadzących praktykę lekarską.

6. Sprawy inne

Wykonywanie funkcji **lekarza sądowego** w rozumieniu ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. o lekarzu sądowym nie jest indywidualną praktyką lekarską lub indywidualną specjalistyczną praktyką lekarską (art. 50 ust. 18 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty – brak odpowiednika w nowych przepisach).

Grupowa praktyka lekarska nie może być wykonywana w zakładzie opieki zdrowotnej na podstawie umowy cywilnoprawnej o udzielanie świadczeń zdrowotnych (utrzymano w mocy)

Za równoznaczne z indywidualną praktyką lekarską lub indywidualną specjalistyczną praktyką lekarską w rozumieniu ustawy uważa się wykonywanie zawodu lekarza poza zakładem opieki zdrowotnej na podstawie umowy cywilnoprawnej (brak odpowiednika w nowych przepisach).

III. STAN OD DNIA 1 LIPCA 2011 R.

1. Rodzaje praktyk

- a) indywidualna praktyka lekarska,
- b) indywidualna praktyka lekarska wyłącznie w miejscu wezwania,
- c) indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska,
- d) indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska wyłącznie w miejscu wezwania,
- e) **indywidualna praktyka lekarska wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego na podstawie umowy z tym podmiotem**
- f) **indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego na podstawie umowy z tym podmiotem,**
- g) grupowa praktyk lekarska – prowadzona w formie spółki cywilnej, **spółki jawnej** albo spółki partnerskiej

Czy można prowadzić działalność leczniczą bez rejestrowania praktyki? Nie. Działalność lecznicza jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (art. 16 ustawy o działalności leczniczej) – ten zapis stanowi przeszkodę prawną uniemożliwiającą prowadzenie leczenia jako zwykłej działalności gospodarczej zarejestrowanej tylko w ewidencji działalności gospodarczej, a nie w rejestrze praktyk.

Pytanie: czy można założyć praktykę w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego, który nie jest przedsiębiorcą (SPZOZ) – tak. Podmiot nie będący przedsiębiorcą może prowadzić przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego to np. szpital czy przychodnia.

Przy rejestracji praktyki wyłącznie w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego należy podać w jakim konkretnym przedsiębiorstwie praktyka będzie prowadzona.

Czy dla prowadzenia innych niż leczenie pacjentów działalności należy zakładać praktykę lekarską np. dla wykonywania funkcji lekarza sądowego (w ustawie o zawodach lekarza i lekarza dentystry było wyraźne wyłączenie, obecnie go brak). Raczej nie ponieważ działalność lecznicza zgodnie z art. 3 ustawy polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych czyli działań służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działań medycznych wynikających z procesu leczenia.

2. Procedura rejestracji

Praktyki lekarskie – wszystkie rodzaje rejestruje się izbie lekarskiej (pierwotny projekt ustawy przewidywał, że u wojewody).

Właściwa jest izba lekarska, na obszarze której będzie wykonywana działalność lecznicza, nie jest ważne miejsce zamieszkania lekarza ani jego przynależność do określonej izby lekarskiej. Nie ma już przepisu, który umożliwia rejestrację lekarzowi z innej izby lekarskiej tylko w uzasadnionych wypadkach.

Opłata za rejestrację praktyki została obniżona do 2% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, obowiązującego w dniu złożenia wniosku o wpis do rejestru, zaokrąglonego w górę do pełnego złotego (w roku 2011 r. - 69 złotych)

3 Przesłanki rejestracji

Dla zarejestrowania indywidualnej praktyki lekarskiej lekarz musi spełniać następujące warunki:

- nie może być:
 - a) zawieszony w prawie wykonywania zawodu ani ograniczony w wykonywaniu określonych czynności medycznych na podstawie przepisów o zawodach lekarza i lekarza dentysty lub przepisów o izbach lekarskich,
 - b) ukarany karą zawieszenia prawa wykonywania zawodu,
 - c) pozbawiony możliwości wykonywania zawodu prawomocnym orzeczeniem sądu karnego zakazu wykonywania zawodu albo zawieszony w wykonywaniu zawodu zastosowanym środkiem zapobiegawczym;
- dysponować pomieszczeniem, w którym będą udzielane świadczenia zdrowotne, wyposażonym w produkty lecznicze, wyroby medyczne, aparaturę i sprzęt medyczny odpowiedni do rodzaju i zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych, oraz posiadać opinię właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej o spełnieniu warunków wymaganych przy udzielaniu określonych świadczeń zdrowotnych, a także świadczeń udzielanych w zakresie określonym w art. 30 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty
- uzyskać wpis do ewidencji działalności gospodarczej;
- zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

Wniosek o rejestrację praktyki musi zawierać następujące dane:

- imię i nazwisko lekarza
 - numer prawa wykonywania zawodu
 - NIP
 - zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych
 - formę działalności leczniczej??????
 - adres miejsca wykonywania świadczeń zdrowotnych lub miejsca przyjmowania wezwań i przechowywania dokumentacji (dla praktyki wyłącznie w miejscu wezwania)
 - numer wpisu do ewidencji działalności gospodarczej
- Do wniosku trzeba załączyć opinię Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

4. Zakaz reklamy

Zakaz reklamy praktyk lekarskich utrzymano.

Z dniem 1 lipca 2011 r. art. 56 ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty został uchylony. W jego miejsce pojawił się art. 14 ustawy o działalności leczniczej, którego treść nie jest tożsama z uprzednim art. 56 ust. 2 ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty.

Art. 14 ustawy o działalności leczniczej określa, że podmiot wykonujący działalność leczniczą podaje do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych. Treść i forma tych informacji nie mogą mieć cech reklamy. Różnica polega na tym, że obecny przepis nie upoważnia Naczelnej Rady Lekarskiej do określenia zasad podawania do publicznej wiadomości informacji o zakresie udzielanych świadczeń.

5. Nowości i zmiany

- 1) Przed rejestracją praktyki izba lekarska nie ma obowiązku przeprowadzić wizytacji praktyki.
- 2) Niższa opłata za wpis praktyki do rejestru 69 zł (UWAGA poszerzono zakres zmian, za które pobiera się opłatę – dotychczas pobierano 200 zł tylko za zmianę miejsca prowadzenia praktyki, obecnie pobiera się 35 zł za wszystkie zmiany danych ujawnionych w rejestrze praktyk)
- 3) Brak konieczności przedstawienia dowodu potwierdzającego prawo do dysponowania lokalem, w którym będzie wykonywana praktyka
- 4) Brak obowiązku przedstawienia dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy o sterylizację
- 5) Lekarz rejestrujący praktykę wyłącznie w miejscu wezwania nie musi przedkładać dowodu dysponowania środkami łączności
- 6) Poszerzenie katalogu spółek mogących założyć praktykę grupową (dodano spółkę jawną).

- 7) Praktyka lekarska musi posiadać regulamin organizacyjny
- 8) Obowiązek ujawnienia zmiany danych praktyki (art. 107 ustawy o działalności leczniczej - Podmiot wykonujący działalność leczniczą, wpisany do rejestru jest obowiązany zgłaszać wszelkie zmiany danych objętych rejestrem w terminie 14 dni od dnia ich powstania. W przypadku niezgłoszenia zmiany danych objętych rejestrem w terminie, organ prowadzący rejestr może, w drodze decyzji administracyjnej, nałożyć na podmiot wykonujący działalność leczniczą karę pieniężną w wysokości do **dziesięciokrotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę** – od stycznia 2012 r. min. Wynagrodzenie 1500 zł). Nałożenie kary jest decyzją administracyjną a odwołanie od nałożenia kary przysługuje do Ministra Zdrowia.
- 9) odmowa wpisu praktyki do rejestru, odmowa wpisu zmiany danych praktyki, wykreślenie wpisu z rejestru jest decyzją administracyjną i podlega zaskarżeniu do Ministra Zdrowia a następnie do sądu administracyjnego.
- 10) Wysokość sumy gwarancyjnej w ramach ubezpieczenia OC dla praktyki lekarskiej od stycznia 2012 r. nie jest uzależniona od rodzaju specjalizacji, w której praktyka jest wykonywana (dawniej suma gwarancyjna zależała od rodzaju wykonywanych świadczeń)

Kwestie trudne:

- 1) czy praktyka grupowa może być praktyką specjalistyczną ? (ustawa tego nie przewiduje, natomiast rozporządzenie o zasadach rejestracji podmiotów prowadzących działalność leczniczą wskazuje, że grupowa praktyka lekarska składając wniosek o wpis do rejestru ma wskazać posiadane przez lekarzy specjalizację w przypadku specjalistycznej praktyki lekarskiej (§ 12 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 września 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych objętych wpisem do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach dokonywania wpisów, zmian w rejestrze oraz wykreśleń z tego rejestru).
- 2) Czy praktyka grupowa może być praktyką wyłącznie w miejscu wezwania?
- 3) Czy praktyka grupowa może być praktyką prowadzoną wspólnie przez lekarzy i dentystów?
- 4) Jaką formę praktyki mają wybrać lekarze udzielający świadczeń zdrowotnych nie w swoich własnych pomieszczeniach, ale też nie w podmiocie leczniczym (np. w salonach optycznych, studiach kosmetyki, przy zakładach pracy)?
- 5) Miejscem wezwania, o którym mowa w art. 18 ust. 3 i 5 oraz w art. 19 ust. 3, nie może być przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego (art. 20 ustawy o działalności leczniczej), czy można wykonywać praktykę w miejscu wezwania w podmiocie nie będącym podmiotem leczniczym (np. szkoły, salony sprzedaży okularów).

IV. DOTOSOWANIE DZIAŁALANOŚCI PRAKTYK DO NOWYCH PRZEPISÓW

Problemy:

- praktyki w miejscu wezwania pełniące dyżury w szpitalach i zatrudnione na kontraktach w NZOZ-ach. Zgodnie z art. 20 ustawy o działalności leczniczej miejscem wezwania nie może być przedsiębiorstwo podmiotu leczniczego. Praktyka na zasadzie art. 217 ust. 3 winna przerejestrować się na praktykę w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego – ale nie ma procedury przerejestrowania (zmiany danych dotychczasowej praktyk) tu trzeba dokonać nowego wpisu. Ustawodawca – jakby niewidomy – zakładał, że przed 1 lipca 2011 r. praktyki w miejscu wezwania nie pełniły dyżurów w szpitalach (art. 217 ust. 3)
- Art. 217 ust. 3 - W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o działalności leczniczej (do 1 lipca 2012 r.) podmiot wykonujący działalność leczniczą dokona zmian wpisów w rejestrze w zakresie wynikającym z niniejszej ustawy. Wnioski **o zmianę wpisów** są wolne od opłat.
- Art. 211 - Umowy o udzielenie zamówienia zawarte na podstawie art. 35a ustawy o zakładach opieki zdrowotnej realizowane w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność po tym dniu przez okres, na jaki zostały zawarte. Czy dyrektorzy szpitali mimo tego zapisu mogą żądać zmiany rodzaju praktyki w czasie realizacji umowy – Tak ponieważ obecna praktyka na wezwanie nie spełnia wymogów nowej ustawy.
- Art. 208 ust. 2 - Osoby wykonujące zawód medyczny w ramach praktyki zawodowej dostosują swoją działalność do przepisów ustawy w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.
- Problemy ze stosowaniem art. 26-27 ustawy o działalności leczniczej – jaki rodzaj praktyki lekarskiej ma się ubiegać o to zamówienie, logika podpowiada, że praktyka w przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego ale z ustawy wynika, że praktyka taka może powstać dopiero z chwilą gdy umowa z podmiotem leczniczym jest już „prawie” zawarta, a na etapie składania ofert nie można mówić o „prawie” zawartej umowie praktyki lekarskiej z podmiotem leczniczym. .
- Czy zawarte dotychczas umowy ubezpieczenia OC straciły ważność dnia 1 stycznia 2012 r. zgodnie z § 4 rozporządzenia z 22 grudnia 2011 r. Ministra Finansów zawarte umowy OC są ważne w ostatnim dniu obowiązywania umowy nie dłużej niż do 31 grudnia 2012 r.